

Ej sekretess

Remissvar

Datum 2023-09-27
Diarienummer 23FMV3581-8

Sida
1(4)

Till
Försvarsdepartementet

Er referens
Lovisa Rova

Ert datum 2023-07-03
Er beteckning Fö2023/01260

Försvarets materielverks remissvar på promemorian: Sveriges tillträde till vissa Natoavtal. (Ds 2023:22)

Sammanfattning

Försvarets materielverk (FMV) tillstyrker utredningen i huvudsak bortsett från avsnitt 5 (Avtal mellan parterna i nordatlantiska fördraget om informationssäkerhet). FMV anser att flera åtgärder, inklusive författningsändringar, är nödvändiga att vidta inför Sveriges tillträdande av informationssäkerhetsavtalet, i synnerhet vad beträffar frågan om en Nationell säkerhetsmyndighet, m.fl. funktioner (avsnitt 5.7.2). Därutöver uppmanar FMV regeringen att dels utreda frågan om säkerhetsprövning (avsnitt 5.7.3), dels ändra 2 § lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar så att synpunkter från andra länder kan beaktas redan vid den första sekretessbedömningen.

Försvarets materielverks synpunkter

Avsnitt 5 Avtal mellan parterna i nordatlantiska fördraget om informationssäkerhet.

Behovet av författningsändring (avsnitt 5.7)

Enligt 3 kap. 4 § andra stycket säkerhetsskyddsförordningen (2021:955) ska en verksamhetsutövare som ansvarar för ett informationssystem *beakta* förekomsten av röjande signaler och vidta lämpliga skyddsåtgärder för systemet om informationssystemet avses behandla säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i säkerhetsskyddsklassen konfidentiell eller högre. Motsvarande krav i Bilaga F (Säkerhet för kommunikation och informationssystem) till Natos säkerhetsskyddspolicy är att skydd mot RÖS *ska* implementeras om Nato säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter i säkerhetsskyddsklassen NATO CONFIDENTIAL eller högre ska behandlas i ett informationssystem.

FMV

Försvarets materielverk
115 88 Stockholm

Tel: 08-782 40 00
Fax: 08-667 57 99

registrator@fmv.se
www.fmv.se

Org.nr: 202100-0340
VAT nr: SE202100-0340-01

Besöksadress: Banérgatan 62

Enligt FMV:s mening kan det därför, i motsats till vad som hävdas i utredningen, vara nödvändigt med en författningsändring i den här delen.

Nationell säkerhetsmyndighet (avsnitt 5.7.2)

Enligt FMV:s mening är inte den funktion som för närvarande är placerad på UD:s säkerhetsenhet att jämställa med en sådan Nationell säkerhetsmyndighet som avses i informations-säkerhetsavtalet eftersom den inte har sådant ansvar och mandat som krävs enligt såväl informationssäkerhetsavtalet som Natos säkerhetsskyddspolicy jämte dess bilagor. Utredningens uttalande att funktionen skulle ha en central roll i ett system där flera myndigheter samverkar för att skydda säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter kan enligt FMV ifrågasättas.

I Sverige finns det visserligen ett flertal olika tillsynsmyndigheter för säkerhetsskydd men i praktiken är det konkreta ansvaret för hur skyddet utformas och efterlevs reglerat civilrättsligt i säkerhetsskyddsavtal som varje enskild verksamhetsutövare som bedriver sådan verksamhet som omfattas av säkerhetsskyddslagen (2018:585) ingår med sina motparter. Detta medför att det ansvar och den behörighet som en Nationell säkerhetsmyndighet ska ha enligt informationssäkerhetsavtalet istället är fördelat på ett flertal olika aktörer (i vissa fall tom. privata sådana). Det bör i sammanhanget särskilt nämnas att det saknas en enhetlig kravmassa som motsvarar de synnerligen detaljerade kraven i de olika bilagorna till Natos säkerhetsskyddspolicy, varför det kan ifrågasättas om enskilda säkerhetsskyddsavtal alltid lever upp till de nödvändiga kraven.

För att Sverige ska kunna leva upp till informationssäkerhetsavtalet anser FMV att regeringen förutsättningslöst bör utreda hur en Nationell säkerhetsmyndighet bör organiseras, resurs-sättas samt vilket ansvar och mandat en sådan myndighet bör ha. Ett minimikrav torde vara att myndigheten har någon form av övergripande ansvar och behörighet att skydda Nato-information som innehåller säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter och inte endast fungera som en servicefunktion.

Nationell industrisäkerhetsmyndighet (avsnitt 5.7.2)

Av Bilaga G (Klassificerade projekt och industriell säkerhet) till säkerhetsskyddspolicyn framgår att en Nationell industrisäkerhetsmyndighet ska ha rätt att inspektera och kontrollera säkerhetsskyddet och godkänna de skyddsåtgärder som berörda företag applicerar för att skydda säkerhetsklassificerad information.

FMV har i egenskap av Nationell industrisäkerhetsmyndighet ingen sådan behörighet utan har endast rätt att utfärda säkerhetsintyg och meddela vissa föreskrifter om verkställighet i samband med detta. Den behörighet som efterfrågas i informations-säkerhetsavtalet regleras nämligen genom säkerhetsskyddsavtal såsom FMV har beskrivit ovan. Samma synpunkter som FMV för fram beträffande en Nationell säkerhetsmyndighet är därmed giltiga även beträffande en Nationell industrisäkerhetsmyndighet.

Myndighet för kryptogodkännande (avsnitt 5.7.2)

I utredningen noteras att Försvarsmakten är nationell kryptomyndighet. Dock framgår av bilaga F (Säkerhet för kommunikation och informationssystem) till Natos säkerhetsskyddspolicy att denna även ska vara ansvarig för att vara nationell myndighet för CIS säkerhetsprodukter.

FMV önskar för ordningens skull påtala att i dagsläget är inte Försvarsmakten utpekad som nationell myndighet för CIS säkerhetsprodukter. Närmast till hands torde istället vara Sveriges Certifieringsorgan för IT-säkerhet (CSEC) som är en oberoende enhet inom FMV och verkar som Sveriges nationella certifieringsorgan för IT-säkerhet i produkter och system.

Myndighet för säkerhetsackreditering av kommunikations- och informationssäkerhetssystem (avsnitt 5.7.2)

I Sverige är det verksamhetsutövaren själv som ansvar för driftsättning av kommunikations- och informationssäkerhetssystem och det saknas lagkrav på någon formell ackreditering innan så sker. Den omständigheten att det i vissa fall krävs samråd med en tillsynsmyndighet kan enligt FMV:s mening av flera skäl inte jämföras med ett ackrediteringsförfarande, bl.a. eftersom ett samråd sällan är att jämföras med ett veto.

Skärpta krav på verksamhetsutövaren och ett utvidgat samrådsförfarande är enligt FMV:s mening därför inte tillräckligt för att leva upp till kraven i den här delen. I sammanhanget bör påtalas att Cybersäkerhetsutredningen (SOU 2021:63) publicerades innan Sveriges ansökan till Nato och vissa av slutsatserna kan därför behöva omprövas mot bakgrund av en ny säkerhetspolitisk kontext.

Säkerhetsprövning (avsnitt 5.7.3)

FMV instämmer i utredningens slutsats att det nuvarande systemet med nationell säkerhetsprövning är förenligt med Bilaga C (Personalsäkerhet) till säkerhetsskyddspolicyn. FMV vill dock uppmana regeringen att utreda möjligheten att ersätta det nuvarande systemet med ett s.k. klareringssystem. Detta skulle enligt FMV:s mening kraftigt minska den administrativa börda som det innebär att behöva säkerhetspröva samma individer flera gånger för liknande deltagande i samma säkerhetsklass.

Avsnitt 6 Natos avtal om ömsesidigt sekretesskydd för patentsökta försvarsrelaterade uppfinningar

Hävande av ett förordnande om hemlighållande (avsnitt 6.5.4)

Mot bakgrund av införandet av tredje stycket i 8 § i förslaget till lag om ändring av lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar, som gäller en uppfinning som hemlighålls i en annan stat, föreslår FMV att regeringen överväger att tillåta Granskningsnämnden och FMV att beakta synpunkter från andra länder redan första gången det görs en bedömning av behovet av sekretess (2 § av lagen (1971:1078) om försvarsuppfinningar).

Ej Sekretess

Remissvar

Datum
2023-09-27

Diarienummer
23FMV3581-8

Sida
4(4)

I den slutliga handläggningen har rådgivaren Claes Westergren och affärsjuristen Fredrik Schyllander (föredragande) deltagit.

För Försvarets materielverk

A handwritten signature in blue ink, which appears to read "Mikael Frisell".

Mikael Frisell
Chef Lednings- och ekonomistaben

Sändlista
Som orientering:
FMV samtliga CS/Verko

Kopia
Arkiv